

Súd: Krajský súd Nitra
Spisová značka: 8Co/1097/2015
Identifikačné číslo súdneho spisu: 4100899821
Dátum vydania rozhodnutia: 29. 04. 2016
Meno a priezvisko sudcu, VSÚ: JUDr. Adriana Kálmánová, PhD.
ECLI: ECLI:SK:KSNR:2016:4100899821.3

Uznesenie

Krajský súd v Nitre v právnej veci navrhovateľa: Z. S., nar. XX. XX. XXXX, bytom Z., R. 1, zastúpený Centrom právnej pomoci so sídlom Hlohovec, M. R. Štefánika 1, proti odporcovi: Z. C., bytom F., R. XX, zastúpený JUDr. Miroslavom Muzikom, advokátom v Nitre, Farská 39, o zaplatenie sumy 14.605,32 eura s príslušenstvom a náhrade trov konania, o odvolaní navrhovateľa proti uzneseniu Okresného súdu Nitra zo dňa 22. novembra 2013, č. k. 12C/78/2000-833 takto

rozhodol:

Odvolací súd napadnuté uznesenie súdu prvého stupňa zrušuje a vec vracia súdu prvého stupňa na ďalšie konanie.

odôvodnenie:

Napadnutým uznesením súd prvého stupňa zaviazal navrhovateľa zaplatiť odporcovi náhradu trov konania vo výške 5.099,93 eura pozostávajúcu z trov prvostupňového konania vo výške 4.726,07 eura a trov odvolacieho konania vo výške 373,86 eura na účet právneho zástupcu odporcu do 3 dní od právoplatnosti uznesenia. Rozhodnutie právne odôvodnil ust. § 142 ods. 1 prvej vety OSP a konštatoval, že navrhovateľ návrhom z 12. 07. 2000 sa domáhal pôvodne od odporcov v I. a 2. rade Z. C. a Z. S., zaplatenia sumy 440.000,- Sk s príslušenstvom. Rozsudkom Okresného súdu Nitra z 25. 06. 2007 č. k. 12C/78/2000-396 bol návrh zamietnutý, navrhovateľa boli zaviazaní zaplatiť odporcovi v I. rade náhradu trov konania v sume 80.888,50,- Sk a náhrada trov odporcovi v 2. rade priznaná nebola. Krajský súd v Nitre uznesením č. k. 7Co/208/2007-427 zo 14. 07. 2008 napadnutý rozsudok súdu prvého stupňa v časti zamietnutia návrhu navrhovateľa v 2. rade voči odporcom v I. a 2. rade potvrdil, v časti zamietnutia návrhu navrhovateľa v I. rade voči odporcovi v 2. rade zrušil a konanie zastavil. O trovách konania rozhodol tak, že žiaden z účastníkov nemá právo na náhradu trov konania, v ostatnej časti, týkajúcej sa návrhu navrhovateľa v 1. rade voči odporcovi v I. rade a v časti trov konania navrhovateľov v I. a 2. rade a odporcu v I. rade zrušil a vec vrátil súdu prvého stupňa na ďalšie konanie. Ďalším rozsudkom súd prvého stupňa č. k. 12C/78/2000-791 z 10. 12. 2000 návrh navrhovateľa zamietol. Odvolací súd uznesením č. k. 25Co/49/2013-819 z 18. 09. 2013 rozsudok potvrdil. Keďže súd prvého stupňa si v rozsudku vymienil rozhodnúť o trovách konania samostatným uznesením, po právoplatnosti rozhodnutia vo veci samej, rozhodol o trovách konania preskúmaným uznesením, ktorým zmysle § 142 ods. 1 OSP odporcovi, ktorý mal v konaní plný úspech, priznal náhradu trov prvostupňového konania vo výške 4.726,07 eura vrátane DPH a odvolacieho konania vo výške 373,83 eura vrátane DPH, vychádzajúc z hodnoty právneho úkonu 9.050,- Sk = 300,40 eura vypočítanej z predmetu sporu 14.605,32 eura podľa vyhl. č. 163/2002 Z. z. Odmena pozostáva z tarifnej odmeny prevzatia, prípravy, zastúpenia v roku 2003, režijný paušál 4,24 eura, úkony v roku 2004 účasť na pojednávaní 29. 10. 2004, odročenie bez pojednávania 1 úkonu, účasť na pojednávaní 08. 12. 2004, odročenie veci bez prejednávania, 1 úkonu v zmysle § 10 ods. 1, § 16 ods. 3 citovanej vyhlášky by prináležala odmena 303,72 eura, ktorú súd priznal vo výške 300,04 eura vyčíslenej advokátom, v roku 2005 priznal za účasť na pojednávaní 28. 11. 2005, k tomu režijný paušál 4,98 eura, účasť na pojednávaní 05. 04. 2006, režijný paušál + 5,44 eura, účasť na pojednávaní 28. 06. 2006 s režijným paušálom 5,44 eura, účasť na pojednávaní 25. 10. 2006 - odročené pojednávanie vo výške 1 úkonu, účasť na pojednávaní 24. 01. 2007 - odročené pojednávanie

vo veci prejednávania - 1 úkonu, účasť na pojednávaní 28. 03. 2007 s režijným paušálom 5,90 eura, účasť na pojednávaní 16. 05. 2007 - odročené pojednávanie 1 úkonu, účasť na pojednávaní 25. 06. 2007 - odročené pojednávanie, 1 úkonu, spísanie a podanie vyjadrenia, k tomu režijný paušál 5,90 eura, účasť na pojednávaní 29. 09. 2008 odročené pojednávanie bez prejednávania, účasť na pojednávaní 12. 01. 2009 s režijným paušálom po 6,32 eura, účasť na výsluchu v Michalovciach s režijným paušálom 6,362 eura, účasť na pojednávaní 19. 09. 2011 odročené bez prejednávania, 19. 11. 2012 s režijným paušálom 7,63 eura, vyhlásenie rozsudku - polovičný úkon 150,20 eura, hotové výdavky za náhradu cestovných výdavkov Nitra - Michalovce a späť vo výške 146,40 eura, náhrada za stratu času 231,80 eura, a 20 polhodín po 11,59 eura. Trovy odvolacieho konania predstavujú účasť na pojednávaní na Krajskom súde v Nitre 18. 09. 2013 vo výške 303,74 eura + 7,81 eura režijný paušál, spolu s DPH. Súd nepriznal odporcovi náhradu za účasť na pojednávaní 08. 02. 2006, kedy sa tohto pojednávania nezúčastnil.

Proti tomuto uzneseniu podal v zákonnej lehote odvolanie navrhovateľ, ktorý navrhol uznesenie zrušiť a vec vrátiť súdu prvého stupňa na ďalšie konanie. Vytýkal súdu prvého stupňa, že pri rozhodovaní o náhrade trov konania sa nezaoberal možnosťou aplikácie ust. § 150 ods. 1 OSP, ktoré umožňuje i v konaní úspešnému účastníkovi konania nepriznať náhradu trov konania v prípadoch hodných osobitného zreteľa. V tejto súvislosti poukázal na to, že je invalidný dôchodca vo veku 71 rokov, poberá invalidných, resp. starobný dôchodok 310 eur mesačne, v roku 2012 v sume 299,90 eura, v rokoch 2011 a 2012 poberal i dávku v hmotnej núdzi. S ohľadom na svoj vek a zdravotný stav nie je z objektívnych dôvodov schopný zvýšiť svoj príjem. Po úhrade nevyhnutných nákladov tento príjem nepostačuje ani na pokrytie základných životných potrieb, pričom nezriedka je nútený žiadať o pomoc priateľov a známych. Aj z týchto dôvodov mu bolo uznesením Okresného súdu Nitra priznané oslobodenie od súdnych poplatkov a na zastupovanie ustanovené Centrum právnej pomoci. Naproti tomu odporca podľa dostupných informácií z internetového portálu je spoločníkom a jediným konateľom spoločnosti AUTO-PRO, s.r.o., AUTOLEND, s.r.o., spoločníkom a likvidátorom spoločnosti B+B Servis, v. o. s., v likvidácii, jediným konateľom v spoločnosti MAXIN GROUP, s.r.o., ďalej WORLD INTELLIGENT TECHNOLOGIES, s.r.o.. S ohľadom na jeho obchodné aktivity je možné konštatovať, že finančná a majetková situácia je zrejme lepšia ako jeho a o jeho majetkových pomeroch vypovedajú aj údaje z katastrálneho operátu, z ktorých vyplýva, že je výlučným vlastníkom 3 rodinných domov, garáže, rozľahlých pozemkov, ktoré k týmto stavbám priliehajú. Z vyššie uvedených skutočností vyplýva, že po preskúmaní majetkových a sociálnych pomerov oboch účastníkov je možno dôjsť k záveru, že sú dané dôvody hodné osobitného zreteľa pre aplikáciu ust. § 150 ods. 1 OSP. Ďalším dôvodom pre aplikáciu tohto ustanovenia sú aj výnimočné okolnosti daného prípadu. V celej právnej veci nebolo sporné, že mu bolo po uzavretí zmluvy o prevode vlastníckeho práva k motorovému vozidlu poskytnuté motorové vozidlo BMW, ktorého vlastníkom však nebol prevodca, hoci pri uzatvorení kúpnej zmluvy vystupoval ako vlastník motorového vozidla. Je presvedčený, že odporca sa súdnemu sporu mohol jednoducho vyhnúť, keby ho pri uzatváraní zmluvy nezavádzal. Svojim konaním ho jednoznačne uviedol do omylu, dôsledkom čoho bolo, že v tomto konaní vystupoval ako žalovaný. Taktiež zdôraznil, že výnimočnosťou prípadu je i to, že podľa názorov súdov v tejto veci niet žiadneho vinníka. Na zaplatenie sumy zodpovedajúcej hodnote zhabaného BMW už žaloval dve osoby, ktoré ako domnelí vlastníci prichádzajú do úvahy, pričom proti týmto osobám, ktoré podpísali zmluvu o prevode motorového vozidla boli žaloby právoplatnými rozhodnutiami súdu zamietnuté. Tým vlastne preukázateľne prišiel o osobné motorové vozidlo v hodnote 14.605,32 eura, avšak zodpovednosť za to má znášať sám. Okrem toho, že prišiel o motorové vozidlo, má ešte aj uhradiť trovy konania vo vysokej výške, čo je pre neho ďalšou sankciou. K odvolaniu pripojil listiny, na ktoré poukázal v odvolaní.

Odporca k odvolaniu písomné vyjadrenie nepodal.

Krajský súd v Nitre ako súd odvolací (§ 212 ods. 1 OSP) prejednal vec bez nariadenia odvolacieho pojednávania podľa § 214 ods. 2 OSP a dospel k záveru, že odvolanie navrhovateľa je dôvodné.

Rozhodovanie o náhrade trov konania, v ktorom sa premieta zásada zodpovednosti za výsledok občianskoprávneho (sporového) konania, je upravené v ust. § 142 OSP. Základným merítkom pre nárok na náhradu trov je miera úspechu vo veci a tento treba chápať v závislosti od výsledku súdneho sporu v zmysle procesného výsledku. Procesný úspech v plnom rozsahu na strane účastníkov konania znamená stav, pri ktorom súd v plnom rozsahu vyhovie jeho návrhu vo veci a vydá rozsudok v súlade s navrhovaným petitom. Pokiaľ teda účastník má plný úspech vo veci, má právo na náhradu všetkých trov konania vynaložených na účelne uplatnenie alebo bránenie svojho práva (§ 142 ods. 1 OSP). V prípade, že mal úspech len čiastočný, náhrada trov konania bude pomerne rozdelená alebo v prípade, že úspech a neúspech sú vyvážené, vysloví súd, že žiadny z účastníkov nemá právo na náhradu trov konania (§ 142 ods. 2 OSP). Určité odchýlky od týchto zásad pripúšťa ust. § 142 ods. 3 OSP, podľa ktorého,

ak účastník má vo veci neúspech len v pomerne nepatrnej časti alebo ak rozhodnutie o výške plnenia záviselo od znaleckého posudku alebo od úvahy súdu, môže mu súd priznať plnú náhradu trov konania. Výnimku z práva na náhradu trov konania podľa pomeru úspešnosti reprezentuje len ust. § 143 OSP, podľa ktorého odporca, ktorý nemal úspech vo veci, má právo na náhradu trov konania proti navrhovateľovi, ak svojím správaním nedal príčinu na podanie návrhu na začatie konania a ust. § 150 OSP. Ostatné uvedené ustanovenie rozlišuje 2 prípady, kde zákonodarca ponecháva na úvahe súdu za splnenia zákonných podmienok, či v konaní úspešnému účastníkovi náhradu trov konania neprizná alebo túto primerane zníži. Takáto situácia nastane, pokiaľ súd zistí dôvody hodné osobitného zreteľa (ods. 1 citovaného ustanovenia) alebo ak ide o drobný spor a trovy konania sú neprimerané voči pohľadávke (ods. 2 citovaného ustanovenia).

Podľa ustálenej súdnej praxe aplikácia ust. § 150 ods. 1 OSP prichádza do úvahy v prípadoch, keď sú splnené všetky predpoklady na priznanie náhrady trov konania úspešnému účastníkovi, avšak súd dospieje k záveru, že sú tu dôvody hodné osobitného zreteľa, pre ktoré náhradu trov konania úspešnému účastníkovi celkom alebo sčasti neprizná. Súdna prax v tejto súvislosti zastáva názor, že musí ísť o celkom výnimočný prípad, ktorý musí byť v rozhodnutí náležite odôvodnený. Úvaha súdu, či ide o výnimočný prípad a či existujú dôvody hodné osobitného zreteľa, musí vždy zodpovedať okolnostiam konkrétneho prípadu a musí mať výnimočnú povahu. Pri skúmaní, či sú v konkrétnej veci dané dôvody hodné osobitného zreteľa, súd bežne prihliada jednak na majetkové, sociálne, osobné a ďalšie pomery všetkých účastníkov konania, ako aj na okolnosti, ktoré viedli k uplatneniu nároku a na postoj účastníkov v priebehu konania. Nepriznať hoci len čiastočne náhradu trov konania úspešnému účastníkovi konania možno len za predpokladu, že v konkrétnej veci možno od takéhoto úspešného účastníka spravodlivo požadovať, aby (hoci len čiastočne) si sám hradil jemu vzniknuté trovy konania a to práve z konkrétne uvedených a existujúcich dôvodov hodných osobitného zreteľa. Pri rozhodovaní súdu o tom, či sú splnené podmienky ust. § 150 ods. 1 OSP pre výnimočné nepriznanie (úplné, či čiastočné) náhrady trov konania úspešnému účastníkovi konania je potrebné, aby skutkové okolnosti, v ktorých sa vidí naplnenie dôvodu hodného osobitného zreteľa pre nepriznanie náhrady trov konania, boli preukázané a to zo všetkých aspektov, ktoré sú podľa ustálenej praxe všeobecných súdov relevantné. V opačnom prípade môže dôjsť pri rozhodovaní o náhrade trov konania k porušeniu základného práva na súdnu ochranu podľa čl. 46 ods. 1 Ústavy, resp. práva na spravodlivé súdne konanie podľa čl. 6 ods. 1 prvej vety Dohovoru.

Zo spisu vyplýva, že navrhovateľ sa návrhom podaným 12. 07. 2000 domáhal uloženia povinnosti odporcovi v 1. rade a Z. S. ako odporcovi v 2. rade zaplatiť sumu 440.000,- Sk s príslušenstvom na tom skutkovom základe, že 23. 07. 1999 mu bolo prostredníctvom OR PZ SS v Michalovciach, odborom kriminálnej polície zaistené motorové vozidlo C. XXX I z dôvodu podozrenia, že pochádza z krádeže. Vozidlo odkúpil od syna - odporcu v 2. rade, ktorý ho tesne predtým kúpil prostredníctvom Autobazaru HASTRA v Nitre, ktorého majiteľom bol Z. D.. Dňa 25. 01. 1999 bolo vozidlo vrátené poisťovacej spoločnosti COCORDIA v Mníchove. Žaloba, ktorú podal voči Z. D., bola rozsudkom Okresného súdu Nitra v inom konaní právoplatne zamietnutá. Odporcu v I. rade žaloval z titulu vydania predmetu bezdôvodného obohatenia a v priebehu konania návrh voči odporcovi v 2. rade zobral späť a konanie bolo voči nemu zastavené. Rozsudkom Okresného súdu Nitra č. k. 12C/78/2000-791 (v poradí druhým) bol návrh zamietnutý a rozsudok bol potvrdený Krajským súdom v Nitre č. k. 25Co/49/2013-819 zo dňa 18. 09. 2013. Rozhodnutie o výroku o trovách konania si súd vymienil na samostatné rozhodnutie, ktoré je predmetom preskúmania odvolacím súdom a podľa ktorého súd prvého stupňa vychádzajúc z právneho názoru, že odporca bol v konaní úspešný, navrhovateľa zaviazal v zmysle § 142 ods. 1 prvej vety OSP na náhradu trov konania tak, ako je uvedené vyššie.

V preskúmvanej veci je nesporné, že konečným rozhodnutím bol návrh navrhovateľa zamietnutý, a preto platí záver, že v konaní vo veci samej bol úspešný odporca. Zo spisu však vyplýva, že navrhovateľovi bolo uznesením Okresného súdu Nitra č. k. 12C/78/2000-919 zo dňa 06. 10. 2010 priznané oslobodenie od súdnych poplatkov a uznesením č. k. 12C/78/2000-664 z 31. 03. 2001 navrhovateľovi bolo na jeho zastupovanie ustanovené Centrum právnej pomoci. Za danej situácie preto mal súd prvého stupňa pri rozhodovaní o náhrade trov konania posúdiť i možnosť aplikácie ust. § 150 ods. 1 OSP, keďže skúmanie dôvodov hodných osobitného zreteľa musí byť v každej veci súčasťou rozhodovania súdu o trovách konania. Z tohto hľadiska sa súd prvého stupňa vecou nezaoberal a nehodnotil, či sú dané dôvody hodné osobitného zreteľa na strane navrhovateľa, pre nepriznanie náhrady trov konania v konaní úspešnému odporcovi. Navrhovateľ preto dôvodne vo svojom odvolaní poukazuje na túto okolnosť, ktorá sama o sebe musí viesť k zrušeniu napadnutého rozhodnutia súdu prvého stupňa. Pokiaľ by totiž odvolací súd sám vykonal hodnotenie veci z hľadiska aplikácie ust. § 150 ods. 1 OSP a teda z hľadiska, ktorým sa súd prvého stupňa vôbec nezaoberal, svoje rozhodnutie

by z tohto dôvodu založil na inom právnom závere a skutočnostiach doposiaľ neposudzovaných a nehodnotených a účastníci konania by už nemali možnosť sa k nim vyjadrovať a tieto namietat'. Tým by došlo k znemožneniu realizácie procesných práv účastníkov, pre nerešpektovanie ústavného princípu dvojinstančnosti občianskeho súdneho konania odvolacím súdom a tým i k odopretiu možnosti prieskumu nových, poprípade z pohľadu súdu prvého stupňa bezvýznamných, avšak z hľadiska posúdenia odvolacím súdom rozhodujúcich skutočností. V konečnom dôsledku by to znamenalo odňatie možnosti účastníkovi konať pred súdom.

Z vyššie uvedených dôvodov odvolací súd napadnuté uznesenie súdu prvého stupňa podľa § 221 ods. 1 písm. i/ OSP zrušil a vec mu vrátil na ďalšie konanie (§ 221 ods. 2 OSP), v ktorom súd prvého stupňa posúdiac vec z hľadiska ust. § 150 ods. 1 OSP opätovne rozhodne o náhrade trov konania vyporiadajúc sa i so všetkými právne relevantnými argumentmi navrhovateľa uvádzanými v jeho odvolaní a doplnení odvolania, vrátane trov konania odvolacieho (§ 224 ods. 3 OSP).

Toto rozhodnutie bolo prijaté odvolacím senátom pomerom hlasov 3:0.

Poučenie:

Proti tomuto uzneseniu odvolanie nie je prípustné.